

Veľká Noc

20. apríl 2025

Jn 20, 1 -18

Milé sestry a bratia v Kristovi

Slávime sviatky, ktoré sa spájajú s mnohými tradíciami. Tradície sú súčasťou kultúry - čo všetko do kultúry patrí? V prvom rade slovo, ktoré posolstvo, zmysel sviatkov prináša, ďalej obrazy a hudba, ktoré posolstvo znázorňujú. Aj preto sa voľakedy snažila propaganda veľkonočné posolstvo vytlačiť obrazmi jari, vajíčok a mláďatiek. A rovnako k sviatkom patrí aj chuť tradičných sviatočných jedál. Ľudia, ktorých náboženstvo už príliš neoslovuje, potom zostávajú len pri chuti veľkonočných jedál, pri televíznej obrazovke, alebo pred sviatkami rovno uniknú niekam na dovolenku. Ci už na Vianoce alebo na Veľkú noc.

Nechcime to posudzovať, viera je vnútorná záležitosť každého človeka, je procesom do ktorého nemôžeme zvonkavstupovať. Každý robí pokroky vo viere v rámci svojich možností, na základe svojich skúseností a prežitého. Skutočná viera potrebuje čas, je procesom. Radšej obráťme pozornosť sami na seba. Radšej si my sami položíme kritickú otázku: prečo najväčšie kresťanské sviatky, Veľkú noc aj Vianoce zväčša oslavujeme ako tradíciu, teda ako niečo minulé? Prečo aj náboženstvo vnímame skôr ako uchovávanie, „oprašovanie“ toho minulého? Je dobré, keď sa snažíme pestovať to, čo sme zdedili z minulosti. Ale nemáme zabudnúť, že rovnako sme zodpovední aj za budúcnosť. Vieme si predstaviť oslavu Veľkej Noci aj ako oslavu novej, otvorenej budúcnosti? Na akú budúcnosť dnes môžeme myslieť? Súvisí naša predstava budúcnosti s Ježišom Kristom a s jeho vecou? Alebo aj Ježiša samotného už používame len ako určitú dekoráciu našej tradície?

Apoštoli aj ženy, ktoré sa vybrali k Pánovmu hrobu, boli v tej chvíli vo veľkej neistote, budúcnosť bola pre nich zastretá. Podľa evanjelií to boli prvé ženy, ktoré začali chápať, čo sa stalo. Ale aj ony, aj apoštoli najprv museli vstúpiť do reality, museli sa s ňou vyrovnávať. Ježiš, tak ako ho poznali, ako sa s ním stretávali, už nežil. Ale to, čím Ježiš pre nich bol, čím pre nich mal zostať, to nemohli nájsť ani na mieste jeho pochovania, na mieste jeho hrobu. Skúsenosť prázdneho hrobu bola o to väčšia, bytostnejšia - dvojaká. Zostal symbol prázdneho hrobu, ale aj hľadanie nového života s Ježišom, hľadanie odkazu, ktorý mali oni sami niesť smerom do budúcnosti. Mali nanovo hľadať stretnutie s Ježišom, aby z tohoto stretnutia sa im narodila nová rnová nádej, nová reč. Reč ozajstnej viery. Reč, ktorá premení ich život a ktorá bude vyjadrením ich stretnutia s Ježišom, so zmŕtvychvstálým.

Také niečo sa deje vždy osobne. Ale niečo naznačuje aj Jánovo evanjelium vo svojej ďalšej pasáži. Mária Magdaléna, ktorá prišla k hrobu ako prvá a videla, že kameň je odvalený, zostala pri hrobe aj po odchode apoštolov a plakala. Keď sa nahla dovnútra, videla dvoch božích poslov - anjelov, ktorí jej povedali žena, prečo plačeš. Mária, keď im odpovedala, obrátila sa a uvidela pred sebou postavu, o ktorej nevedela, že je to Ježiš. Aj on sa jej pýtal: žena, prečo plačeš? Po jej odpovedi ju Ježiš oslovuje po mene: Mária, na čo sa Mária ešte raz otočila, obrátila a spoznala Ježiša. Spisovateľ Patrick Roth pripomína, že evanjelista tu symbolicky hovorí o dvojnásobnom obrátení sa Márie. Vlastne sa otočila o 360 stupňov. To predstavuje obrátenie, po ktorom sa síce znovu pozeráme tým istým smerom, ale predsa už s iným pohľadom, inými očami.

To dvojnásobné obrátenie naznačuje symbolickú premenu, ktorú ozajstná viera dáva. Skutočná viera vychádza zo života, z našej vlastnej skúsenosti. Je takéto obrátenie sa potrebné aj dnes pre nás? Napriek tomu, že my sme dnes prišli sem do chrámu?

A v čom by sme sa mali aj my dnes obrátiť, v čom by sme sa mali viac inšpirovať Kristom? Všímnime si trochu lepšie realitu, v ktorej dnes žijeme. Stráca sa nám z nej reč, hlbšia reč, ktorá by vedela vyjadriť hlbšie hodnoty nášho života. Všade síce počujeme veľa slov, často aj pekných, ale v konečnom dôsledku prázdnych, pretože nevychádzajú z oživeného, premeneného vnútra človeka. Symbolická reč, ktorou sme voľakedy vedeli vyjadriť aj skutočnosti života ukryté na dne našej duše, sa nám stráca. Strácajú sa ná pravdy ukryté v hĺbke našej bytosti. Dnes nám tieto pravdy odumierajú v prospech vonkajšej reality, ktorá často nemá zmysel, pokiaľ za zmysel nepokladáme konzum. Náš život je presýtený rôznymi obrazmi, napríklad reklamou, ktoré napriek estetickému hodnote stratili svoj skutočný obsah, svoj význam. A tak musíme hľadať nanovo to, čo môže náš život skutočne povzniesť. Vonkajšie umenie už túto moc nezriedka stráca.

Ale neobviňujme pritom nejaké temné sily zvonka. Je to o nás samotných. Síce sa usilujeme naplniť svoj život a hľadáme vlastné sebauskutočnenie. Len pri tejto snahe sme až príliš narcisticky, sebaľúbivo orientovaní sami na seba. Už zabúdame na tých druhých. Nie sme ochotní zniesť aj bolesť. Potom nám reč odumiera a stráca svoj symbolický význam. Alebo sa v našich životoch, ktoré sú až príliš orientované na pohodu takáto reč ani nemôže zrodiť.

Ježišovo zmŕtvychvstanie, viera v neho môže obnoviť náš život zvnútra. Chce obnoviť náš vzťah k Bohu, k Otcovi. Poďakujme sa mu dnes za to svojou modlitbou.